हेटौंडा उपमहानगरपालिका

हेटौंडा राजपत्र

खण्डः ४ सङ्ख्याः ४ मितिः २०७७।०४।१९

भाग- २

हेटौंडा उपमहानगरपालिका नगर खेलकुद विकास ऐन, २०७७

प्रस्तावनाः

हेटौंडा उपमहानगरपालिकामा खेलकुद, खेल संस्कृतिको विकास, खेलकुद पूर्वाधार निर्माण, खेलाडीको व्यवसायिक सुरक्षा, विभिन्न तहगत राष्ट्रिय एवम अन्तराष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागिता तथा खेलकुद क्षेत्रको समग्र विकास गर्न आवश्यक भएकोले, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको नगरसभाले यो ऐन बनाई जारी गरेको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम "हेटौंडा उपमहानगरपालिका नगर खेलकुद विकास ऐन, २०७७" रहको छ ।

(२) यो ऐन स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिदेखि लागु हुनेछ ।

२. **परिभाषाः** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,

(क) “अध्यक्ष” भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठित हेटौंडा उपमहानगरपालिका नगर खेलकुद विकास समितिको अध्यक्ष सम्झिनु पर्छ।

(ख) “उप प्रमुख” भन्नाले हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको उप प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ ।

(ग) “उपमहानगरपालिका“ भन्नाले हेटौंडा उपमहानगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

(घ) “खेलकुद सम्बन्धी संस्था” भन्नाले दफा ११ बमोजिम दर्ता भएको संस्था सम्झिनु पर्छ ।

(ङ) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिए वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

(च) “प्रमुख” भन्नाले हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ ।

(छ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ ।

(ज) “समिति” भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठित हेटौंडा उपमहानगरपालिका नगर खेलकुद विकास समिति सम्झिनु पर्छ।

(झ) “सदस्य” भन्नाले दफा ३ बमाजिमको समितिको सदस्य सम्झिनु पर्छ र सो शब्दले समितिको अध्यक्ष, सदस्य र सदस्य सचिव समेतलाई जनाउनेछ ।

(ञ) “सदस्य–सचिव” भन्नाले दफा ३ बमोजिम नगर खेलकुद विकास समितिको सदस्य–सचिव सम्झिनु पर्छ ।

३. **हेटौंडा उपमहानगरपालिका नगर खेलकुद विकास समितिः** (१) उपमहानगरपालिकामा खेलकुदको विकास गर्नको लागि सात सदस्यीय नगर खेलकुद विकास समिति गठन हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने समितिमा देहायका सदस्य रहनेछन ।

(क) उपमहानगरपालिको प्रमुख वा निजले तोकेको व्यक्ति .... अध्यक्ष

(ख) विगतमा जिल्लास्तरमा खेलकुदको क्षेत्रमा खेलाडी वा रेफ्री वा प्रशिक्षक वा व्यवस्थापक भई काम गरेको व्यक्ति मध्ये दुई महिला सहित उपमहानगरपालिकाले तोकेको पाँच जना...............................सदस्य

(ग) सामाजिक विकास महाशाखा प्रमुख वा निजले तोकेको अधिकृत कर्मचारी...सदस्य सचिव

(३) समितिको बैठकमा खेलक्षेत्रसंग सम्बन्धित विज्ञ तथा सुरक्षा निकायका प्रमुखलाई आमन्त्रण गर्न सकिने छ ।

(४) समितिको सबै काम कारवाहीको निमित्त आफनो छुट्टै छाप हुनेछ ।

(५) समितिको चल अचल सम्पत्ति उपमहानगरपालिकाको हुनेछ ।

(६) खेलकुद विकास समितिको सचिवालय उपमहानगरपालिकाको कार्यालयमा रहनेछ।

हेटौंडा राजपत्र

(७) खेलकुद क्षेत्रमा विषेश अनुभवी र दक्षता हासिल गरेका व्यक्तिहरु मध्येबाट एक सल्लाहाकार समिति गठन गर्न सकिनेछ ।

४. **पदावधिः** (१) हेटौंडा उपमहानगरपालिका खेलकुद विकास समिति सदस्यको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ।

(२) दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिमको कुनै सदस्यको पद रिक्त भएमा सोही बमोजिम पदपुर्ति गरिनेछ ।

(३) दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिम कुनै सदस्यको दफा ६ अन्तरगत सदस्यबाट हटाउनु पर्ने भन्ने लागेमा कार्यपालिकाले त्यस्तो सदस्यलाई प्रमाणका आधारमा जुनसुकै बखत हटाउन सक्नेछ। तर त्यसरी हटाउनु पर्दा सम्बन्धित सदस्यलाई सफाईको मौकाबाट बञ्चित गरिने छैन। स्वतः पद रिक्त हुने अवस्थामा भने सुनुवाईको मौका अनिवार्य रहने छैन।

५. **सदस्यको अयोग्यताः** देहायको कुनै व्यक्ति सदस्यमा मनोनित हुन वा बहाल रहन सक्ने छैनः–

(क) गैह्र नेपाली नागरिक,

(ख) पच्चीस वर्ष उमेर पुरा नभएको,

(ग) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार ठहरिएको ।

६. **सदस्यता रिक्त हुने अवस्थाः** देहायको अवस्थामा सदस्यता रिक्त भएको मानिनेछ ।

(क) दफा ५ बमोजिम सदस्यमा बहाल रहन अयोग्य ठहरीएमा।

(ख) राजिनामा दिएमा।

(ग) मृत्यु भएमा।

(घ) सूचना नदिई लगातार तिन पटक भन्दा बढी समितिको बैठमा अनुपस्थित भएमा ।

(ङ) दफा ४ को उपदफा (३) बमोजिम कार्यपालिकाले हटाएमा ।

७. **अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकारः** अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः–

(क) सदस्य सचिवलाई बैठक बोलाउन निर्देशन गर्ने

(ख) बैठकको अध्यक्षता गर्ने

(ग) समितिलाई खेलकुद सम्बन्धि निति तथा कार्यक्रमको विषयमा सुझाव दिने,

(घ) वार्षिक योजना, कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरि समिति समक्ष पेश गर्ने,

(ङ) अध्यक्षले बार्षिक प्रतिवेदन कार्यपालिका समक्ष पेश गर्ने,

८. **सदस्य सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकारः** सदस्य सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः–

(क) दैनिक प्रशासनिक कार्य सञ्चालन गर्ने, गराउने,

(ख) खेलकुद समिति सन्बन्धमा नीति निर्धारण गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने,

(ग) समितिको बैठकको निर्णय प्रमाणिकरण एवं कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,

(घ) समितिबाट स्विकृत खेलकुद सम्बन्धि नीति, योजना र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,

(ङ) वार्षिक योजना, कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरि समिति समक्ष पेश गर्ने,

(च) वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरि समिति समक्ष पेश गर्ने,

(छ) खेलाडीको अभिलेख राख्ने,

(ज) समितिले तोकेको अन्य कार्य गर्ने, गराउने,

९. **समितिको बैठक र निर्णयः** (१) अध्यक्षको निर्देशन अनुसार सदस्य सचिवले मिति, समय र स्थान तोकी समितिको बैठक बोलाउनु पर्नेछ ।

(२) समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछन् र निजको अनुपस्थितिमा उपस्थित सदस्य मध्ये बाट तोकिएको सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछन।

(३) समितिको कुल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपुरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(४) समितिको बैठक महिनाको एक पटक बस्नेछ ।

(५) एक तिहाई सदस्यले कारण र औचित्य सहित बैठक बोलाउन अध्यक्ष समक्ष लिखित अनुरोध गरेमा अध्यक्षले यथाशीघ्र बैठक बोलाउनु पर्नेछ ।

(६) बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायक मत दिनेछ।

(७) अध्यक्ष र सदस्य–सचिवले बैठकको निर्णय प्रमाणित गर्नु पर्नेछ ।

(८) बैठक सम्बन्धि अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

१०. **समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः** दफा ३ बमोजिम गठन भएको समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः–

(क) उपमहानगरपालिकास्तरीय लगाएतका खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गर्ने,

(ख) अन्तर नगर, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता वा बैठकमा भाग लिन खेलाडी तथा आवश्यकता अनुसार अन्य पदाधिकारीलाई पठाउने,

(ग) खेलकुदको विकास प्रवर्द्धन, अनुसन्धान, अध्ययन, तालिम लगायतका कार्य गर्ने गराउने,

(घ) रङ्गशाला, खेलकुद मैदान तथा अन्य खेलकुद संरचनाको निर्माण, सञ्चालन संरक्षण तथा रेखदेख गर्ने गराउने,

(ङ) प्रतिष्ठान तथा शिक्षण संस्थामा खेलकुद प्रशिक्षण लगायतका कार्य गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने,

(च) आवश्यकता अनुसार उप–समिति गठन गर्ने,

(छ) आफनो तह र मातहतका खेलकुद सम्बन्धि संघसंस्थाको नियमन गर्ने,

(ज) स्वदेशी तथा विदेशी प्रशिक्षकबाट प्रशिक्षणको व्यवस्था गर्ने र उपयुक्त खेलाडीको छनौट गरि विदेशमा समेत तालिम लिन पठाउने तर विदेशी प्रशिक्षक झिकाउँदा परिषदको प्रचलित कानून बमोजिम प्रक्रिया पुरा गर्नु पर्नेछ ।

(झ) खेलाडीलाई आर्थिक सहायता तथा खेलवृति प्रदान गर्नको लागि उपमहानगरपालिका समक्ष सिफारिस गर्ने,

(ञ) खेलाडीको स्वास्थ्यको संरक्षण गर्नको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने,

(ट) फरक क्षमता भएका व्यक्तिको खेलकुदको विकास गर्न तालिम तथा प्रतियोगता सञ्चालन गर्ने व्यवस्था गर्ने गराउने,

(ठ) खेलकुद विकासको लागि गोष्ठी, सेमीनार आयोजना गर्ने,

(ड) खेलकुद पर्यटनको विकास गर्ने,

(ढ) परम्परागत खेलकुदको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने,

(ण) उपमहानगरपालिका खेलकुद विकासका लागि प्राथमिकीकरण गर्ने गराउने,

(त) खेलकुदको विकासको लागि अन्य आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने।

११. **खेलकुद सम्बन्धी संस्था दर्ताः** (१) खेलकुद सम्बन्धि क्रियाकलाप आयोजना गर्ने क्लव संघ वा संस्थाको दर्ता, सूचिकरण समिति मार्फत उपमहानगरपालिकामा हुनेछ ।

(२) यस अघि अन्य निकायमा दर्ता, सूचिकरण, अध्यावधिक रहेका खेलकुद सम्बन्धि संस्था यस ऐन बमोजिम दर्ता हुनु पर्नेछ ।

१२. **दर्ताको लागि निवेदन दिनु पर्नेः** (१) दफा ११ बमोजिम नाम दर्ता सूचिकरण गराउन चाहने खेलकुद सम्बन्धि संस्थाले देहायका कुरा खुलाई समितिमा नाम दर्ताको लागि निवेदन दिनु पर्नेछः–

(क) संस्थाको नाम र ठेगाना,

(ख) संचालन गरिने खेलकुद,

(ग) कार्यकारिणी समितिका सदस्यको नाम, ठेगाना,

(घ) विधानको प्रमाणित प्रतिलिपि,

(ङ) वार्षिक कार्ययोजना र आयश्रोत।

१३. **नाम दर्ता सूचिकरण गर्न सक्नेः** (१) दफा १२ बमोजिम नाम दर्ता सूचिकरण गराउनको लागि दरखास्त परेमा समितिले तिस दिन भित्र आवश्यक जाँचवुझ गरी त्यस्तो संस्थाको नाम दर्ता सूचिकरण गर्न सक्नेछ ।

(२) समिति उपदफा (१) बमोजिम नाम दर्ता भएमा दर्ता गरिएको सूचना र नाम दर्ता गर्न नसकिने भएमा सोको सूचना सम्बन्धित संस्थालाई दिनु पर्नेछ ।

१४. विधान संशोधनको सूचनाः (१) यो ऐन बमोजिम समितिमा नाम दर्ता सूचिकरण भएको खेलकुद सम्बन्धि संस्थाले दफा १२ बमोजिम नाम दर्ताको लागि दिएको निवेदनमा उल्लेख भएको व्यहोरा वा निवेदन साथ संलग्न विधानको व्यहोरामा कुनै हेरफेर भएमा त्यसरी हेरफेर गर्नु पर्ने कारण सहितको तीन महले तयार गरि सूचना तिस दिन भित्र समितिलाई दिनु पर्नेछ,

(२) उपदफा (१) बमोजिम हेरफेरको सुचना प्राप्त भएपछि हेरफेर गर्नु पर्ने कारण उचित देखेमा समितिले हेरफेरको व्यहोरा अध्यावधिक गर्नु पर्नेछ।

१५. हिसाबको श्रेस्ता राख्नु पर्नेः (१) खेलकुद सम्बन्धि संस्थाले राखेको श्रेस्ताको आम्दानी र खर्चको हिसाबको श्रेस्ता तोकिएको ढाँचा राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खेलकुद सम्बन्धि संस्थाले राखेको श्रेस्ताको जाँचबुझ उपमहानगरपालिका र दफा ३ बमोजिम गठित समितिले जहिले सुकै गर्न गराउन सक्नेछ ।

१६. निर्देशन दिनेः (१) समितिले मातहतका खेलकुद सम्बन्धि संस्थालाई खेलकुदको विकासको सम्वन्धमा समय समयमा आवश्यक निर्देशन दिने सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्वन्धित खेलकुद सम्वन्धि संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम समितिले दिएको निर्देशनको पालना नगर्ने खेलकुद सम्वन्धि संस्था वा दफा १५ बमोजिम समितिले तोकिएको ढाँचामा आफ्नो आम्दानी खर्चको हिसाब किताबको श्रेस्ता नराख्ने वा रकम हिनामिना गर्ने खेलकुद सम्वन्धि संस्थाको नाम समितिले आफ्नो सूचिकरण वाट कट्टा गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) समितिले आफ्नो सूचिकरणवाट कुनै खेलकुद सम्वन्धि संस्थाको नाम कट्टा गरेमा त्यसको सूचना सम्वन्धित खेलकुद सम्वन्धि संस्थालाई दिनु पर्नेछ ।

१७. स्विकृति लिनु पर्नेः खेलकुद सम्वन्धि संस्थाले राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगता वा सूचिकरण अन्तराष्ट्रिय खेलकुद विषयको सभा वा सम्मेलनमा भाग लिन कुनै सदस्य वा खेलाडीलाई पठाउन वा उपमहानगरमा हुने खेलकुद प्रतियोगता राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रियस्तरको सभा वा सम्मेलनमा अन्य देशको खेलाडी वा अधिकारीलाई आमन्त्रण गर्न प्रचलित कानून बमोजिम स्विकृत लिनु पर्नेछ ।

१८. समितिको कोषः (१) समितिको आफ्नो एउटा छुटटै कोष हुनेछ र सो कोषमा देहायको रकम रहनेछः–

(क) नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार, हेटौंडा उपमहानगरपालिकावाट प्राप्त रकम,

(ख) खेलकुद पूर्वाधार उपयोग गर्न दिए बापतको शुल्क,

(ग) खेलकुद सम्वन्धि प्रशिक्षण प्रदान गरे बापतको शुल्क,

(घ) खेलकुद प्रदर्शन गरि आर्जन भएको रकम,

(ङ) कुनै व्यक्ति वा संस्थाले चन्दा वा सहायता स्वरुप प्रदान गरेको रकम,

(च) नेपाल सरकारको अनुमतिमा राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय संघ, संस्था, विदेशी सरकार वा एजेन्सीबाट प्राप्त रकम,

(छ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(२) समितिको नामबाट गरिने सबै खर्च कोषबाट व्यहोरिने छ ।

(३) समितिको कोषवाट रहने रकम बैंकमा खाता खोली जम्मा गर्नेछ ।

(४) समितिको खाता संचालन तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१९. **लेखा र लेखापरीक्षणः** (१) समितिको आय व्ययको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम राखिनेछ ।

(२) उपमहानगरपालिकाले समितिको आय व्ययको लेखा, तत् तत् सम्बन्धी कागजात, नगदी जिन्सी समेत जुनसुकै बखत जाँच्न वा जाँच्न लगाउन सक्नेछ।र नियम अनुसार आर्थिक वर्ष समाप्त भएपछि लेखा परीक्षण गराउनु पर्नेछ।

२०. **सदस्यको भत्ताः** दफा **३.** बमोजिम गठित समितिका सदस्यहरूलाई समितिको बैठकमा भाग लिए वापत उपमहानगरपालिकाको नियमानुसार महिनाको तीन वटा बैठक सम्मको बैठक भत्ता पाउने छन् ।

२१. **उपमहानगरपालिकाले निर्देशन दिन सक्नेः** (१) उपमहानगरपालिकाले खेलकुद विकास गर्नको लागि समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उपमहानगरपालिकाले दिएको निर्देशन दफा ३ बमोजिम गठित समितिले पालना गर्नु पर्नेछ।

२२. **सपथ ग्रहणः** दफा ३ बमोजिम गठन भएको समितिका पदाधिकारीहरुले अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचा अनुसार सपथ ग्रहण लिनु पर्नेछ ।

२३. **सजाय र कारबाहीः** (१) समितिले देहाय बमोजिमको कसुरमा देहाय बमोजिम सजाय गर्नेछः–

(क) समितिले दिएको निर्देशन पालना नगर्ने खेलकुद विकास समिति वा खेलकुद सम्बन्धी संस्थालाई पहिलो पटक चेतावनी सहित पाँच हजार रुपैयाँ जरिबाना र सोही कसुर दोहोऱ्याएमा समिति वा संस्था खारेजी ।

(ख) कुनै खेलाडी वा खेलाडीको समूह वा प्रशिक्षक वा व्यवस्थापक वा रेफ्रीले खेलको प्रतिस्पर्धाबाट आउने स्वभाविक परिणामलाई प्रतिकुल हुने गरी मिलोमतोमा वा प्रलोभनमा परी खेल खेले वा खेलाएमा, वडास्तरको खेलकुद प्रतियोगिताको हकमा– पाँच हजार रुपैयाँ जरिवाना र एक वर्ष सम्म सोहीस्तरको खेलबाट प्रतिबन्ध। उपमहानगरपालिकास्तरको

नेटोंग राजपत्र

खेलकुद प्रतियोगिताको हकमा– दश हजार रुपैयाँ जरिवाना र एक वर्ष सम्म सोहीस्तरको खेलबाट प्रतिबन्ध ।

(२) उपदफा (१) बमोजिक समितिले गरेको सजाय उपर चित्त नबुझेमा पैतीस दिन भित्र उपमहानगरपालिका न्यायिक समिति समक्ष उजुर गर्न सकिनेछ ।

२४. **नियम बनाउने अधिकारः** यस ऐन कार्यान्वयन गर्न उपमहानगरपालिकाले आवश्यक नियम बनाउन सक्नेछ र संशोधन समेत गर्न सक्नेछ ।

२५. **यस ऐन बमोजिम हुनेः** यस ऐनमा लेखिएका कुरामा यसै ऐन बमोजिम र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

हेटौंडा राजपत्र

अनुसूची १

दफा २२ सँग सम्बन्धित

शपथको विवरण

यस नगर खेलकूद विकास समिति को .... म .... ले उपमहानगरपालिकाको नगर भित्रका खेलकुद विकास तथा समग्र खेल क्षेत्रको विकासमा मेरो ज्ञान, विवेक र सामर्थ्यले भ्याएसम्म निष्ठापूर्वक आफ्नो कार्यकालमा ईमान्दारीतापूर्वक कार्य गर्नेछु । खेल क्षेत्रमा भएका काम कारवाहीको आफ्नो समिति बाहेक अन्यत्र राखु पर्ने गोपनियतालाई सुरक्षित राखेछु भनि म नैतिक रुपमा शपथ लिन्छु ।

शपथ ग्रहण गर्नेको

नामः-

पदः-

हस्ताक्षरः-

शपथ गराउनेको

नामः-

पदः-

हस्ताक्षरः-

आज्ञाले

विष्णु कुमारी लामिछाने

नि. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

हेटौंडा राजपत्र